

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST (Sarajevo, 15.05.2018.)

MONITORING RADA VLADE I PARLAMENTA FEDERACIJE BiH U 2018. GODINI

SUKOBI UNUTAR VLADAJUĆE KOALICIJE OZBILJNO UTIČU NA RAD INSTITUCIJA VLASTI I NJIHOVE REZULTATE

Permanentna kriza u odnosima unutar vladajuće koalicije u Federaciji BiH, kojoj je uzrok opsjednutost političara uskostranačkim i ličnim interesima, maksimalizam u zahtjevima i nesklonost kompromisima i uvažavanju drugog, nastavila se i u 2018. g. 10 je mjeseci otkako je predstavnički dom Parlamenta FBiH održao svoju posljednju redovnu sjednicu, a u Domu naroda je prije svega nekoliko dana (10.05.) prekinuta osmomjesečna pauza u održavanju redovnih sjednica. A posljedice međustranačkih sukoba osjetila je i Vlada, koja je, između ostalog, od prekida 138. redovne sjednice (08.02.2018.), prvu sljedeću sedmicu održala tek 2 i po mjeseca kasnije. Aktuelna politička elita uporno pokazuje nedovoljan kapacitet (pa i nezainteresovanost) da kreira funkcionalan sistem, obezbijedi političku stabilnost, kao osnovu ekonomskog napretka i da se bavi rješavanjem ozbiljnih problema građana i društva.

IAKO SU SVI PARAMETRI O RADU PARLAMENTA FEDERACIJE BIH EVIDENTIRANI NA KRAJU 2017. GODINE, UKAZIVALI DA JE KRAJNJE VRIJEME DA OVA INSTITUCIJA MAKSIMALNO INTENZIVIRA SVOJ RAD, KAKO BI POKUŠALA STIĆI BAR DIO ZAOSTALIH NAGOMILANIH OBAVEZA, DESILO SE UPRAVO SUPROTNO. U prvom kvartalu 2018. godine nije održana nijedna redovna sjednica ni u jednom domu Parlamenta. Održane su po svega 2 vanredne sjednice u januaru, na kojima je razmotreno svega 11 različitih mjera, nakon čega je uslijedila dvomjesečna praznina. Poređenja radi, u 1. kvartalu posljednje godine mandata prethodnog saziva, pored 4 vanredne, održano je i 5 redovnih sjednica, u Parlamentu FBiH.

PRAKTIČNO, SKORO JEDINO OKO ČEGA SU SE STRANKE TZV. VLADAJUĆE KOALICIJE USPJELE DOGOVORITI, U POSMATRANOM PERIODU, A I TO VRLO TEŠKO I UZ PRIJETNJU RASPUŠTANJA PARLAMENTA, JE NOVAC. ODNOSNO POTREBA USVAJANJA BUDŽETA. Pa su, u januaru, usvojeni budžet Federacije i budžet Mostara, te 4 finansijska plana. Može se reći - da nije postojala prijetnja finansijskog kolapsa, usljed neusvajanja akata koji regulišu finansiranje Federacije (Budžeta ili Odluke o privremenom finansiranju), na čije posljedice niko nije bio spreman, da je moguće da u ovom kvartalu ne bi bila održana nijedna sjednica.

PROGRAMI RADA ZA 2018. NIJEDNOG DOMA PARLAMENTA FBIH NISU USVOJENI NI DO KRAJA 2017. NI DO KRAJA PRVOG KVARTALA 2018. Niti je razmatran Program rada Vlade FBiH za ovu godinu. Niti izvještaji o radu Vlade i Parlamenta FBiH u 2017.

DISFUNKCIONALNOST VLASTI, VIDLJIVA JE U VELIKIM ZAOSTACIMA I KASKANJU PARLAMENTA ZA VLADOM, U REALIZACIJI ZAKONA. Parlament FBiH nije, u 1. kvartalu 2018., razmatrao nijedan od 15 zakona utvrđenih na Vladi u ovom periodu! Kao što čak 30 zakona, koje je Vlada utvrdila u 2017. godini, nisu, u toj godini, razmatrani ni u jednom domu Parlamenta. Od tih 30 (iz 2017.), Parlament je, u prvom kvartalu 2018. usvojio 4. te, jedan zakon koji je u Predstavničkom domu usvojen u 2017. te je čekao na odluku Doma naroda.

UKUPNO JE, DAKLE, U PARLAMENTU FBIH, TOKOM 1. KVARTALA 2018., USVOJENO 5 ZAKONA. Što je za 12 zakona manje od realizacije u 1. kvartalu prethodne, 2017. godine.

DISFUNKCIONALNOST I NEEFIKASNOST PARLAMENTA NEGATIVNO UTIČE NA REFORMSKE PROCESSE, UKLJUČUJUĆI I REFORMU ZAKONODAVSTVA U OBLASTI IMENOVANJA I ZAPOSŁJAVANJA U JAVNOM SEKTORU FBIH. Vlada je, u prethodnom periodu, utvrdila kvalitetne i nove mjere kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu FBiH, u kojem su se jasno opredijelili za principe transparentnosti u zapošljavanju (isključivo putem konkursne procedure) na svim nivoima i u svim javnim ustanovama i preduzećima, ali je finalizacija istog zakočena u Parlamentu i on, od početka juna 2017., čeka na usaglašavanje.

U PRVOM KVARTALU 2018. DESIO SE POKUŠAJ ODRŽAVANJA SJEDNICE NA ZAHTJEV GRUPE POSLANIKA (PRVI TAKAV U POSLJEDNJIH 10 GODINA), ALI ISTA NIJE ODRŽANA ZBOG NEDOSTATKA KVORUMA. Na sjednicu, na kojoj se trebalo raspravljati o prijedlogu Zakona o izbornim jedinicama i broju mandata Parlamenta FBiH nisu došli poslanici HDZ BiH, HDZ 1990 i SDA.

PARLAMENT FBIH JOŠ UVIJEK NIJE UKINUO NEPRIMJERENE POVLASTICE ZA SVOJE ČLANOVE, DEMONSTRIRAJUĆI NA TAJ NAČIN ZABRINJAVAJUĆI NEDOSTATAK SOCIJALNE OSJETLJIVOSTI I DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI. Više je od tri godine prošlo od kako je predložen Zakon o izmjenama Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH, kojim je predviđeno ukidanje prava na tzv. „bijeli hljeb“, odnosno, na naknadu plate u trajanju od godinu dana od isteka mandata, ali zakon još nije razmatran ni u jednom domu

*Za sve informacije molimo da kontaktirate Anu Lučić
(mob. 063 396 519; e-mail: ana@ccibh.org)*

Parlamenta FBiH. Kao što nije razmatrano ni ukidanje bilo koje druge naknade koju primaju poslanici i delegati, a čija zakonitost korištenja (a o moralnosti da ne govorimo) je više puta u zadnje vrijeme stavljana pod znak pitanja (naknada za smještaj, naknada za odvojeni život, naknada za 4 vikend posjete porodici i dr.). Dinamika rada oba doma Parlamenta FBiH tokom aktuelnog i prethodnih mandata pokazala je da ne postoji opravdana potreba za isplatom naknada ove vrste. A u najmanju ruku je dovela u pitanje i opravdanost bilo kakvog plaćanja ovakvog rada, pogotovo u mjesecima u kojima Parlament ne održava sjednice. A podsjetimo, u Predstavničkom domu PFBiH od 98 poslanika 83 su profesionalizirala svoj mandat, odnosno zaposleni su u Parlamentu i primaju redovnu mjesečnu platu za svoj rad. Kao i 48 od 54 delegata Doma naroda.

INTENZITET RADA VLADE FBiH, U 1. KVARTALU 2018. NAJNIŽI JE U AKTUELKOM MANDATU. U 13 sedmica, održano je svega 5 redovnih sjednica - što je tek 38% od Poslovnikom o radu Vlade propisanog broja - te, 10 hitnih, od kojih je 7 održano telefonski. Poređenja radi, u prethodnom, zadnjem kvartalu 2017. godine, održano je 26 sjednica, od čega 12 redovnih.

I PRODUKTIVNOST JE PALA, NA NIVO KOJI JE VLADA IMALA U SVOM PRVOM KVARTALU, NEPOSREDNO NAKON IMENOVANJA KRAJEM MARTA 2015. Za 3 mjeseca razmotreno je svega 439 mjera, što je pad od 29% u odnosu na prethodni kvartal, a skoro za polovinu manje od najboljeg rezultata Vlade u ovom mandatu, ostvarenog u 1. kvartalu 2016. (kada je razmotreno čak 852 mjere).

BROJ UTVRĐENIH ZAKONA I STRATEGIJA JE ISPOD PROSJEKA AKTUELNOG MANDATA. Utvrđena je samo 1 strategija i 15 zakona, od čega je tek 5 novih, tzv. temeljnih, a ostalo su izmjene i dopune već postojećih zakonskih akata. Broj utvrđenih zakona, u 1. kvartalu 2018., skoro je dvostruko manji od broja zakona utvrđenih u adekvatnom poredbenom periodu prethodnog mandata (1. kvartalu 2014.).

SKROMNOST BROJA UTVRĐENIH ZAKONA NAJVIDLJIVIJA JE PRI POGLEDU NA NIVO OBAVEZA IZ PROGRAMA RADA ZA OVU GODINU. Programom rada Vlade FBiH za 2018. godinu, planirana je realizacija 92 zakona. A u 1. kvartalu utvrđeno je svega 7 od njih, ili tek 7,6% od planiranog.

NA POLJU REFORME ZAKONODAVSTVA U OBLASTI IMENOVANJA I ZAPOŠLJAVANJA U JAVNOM SEKTORU FBiH I DALJE BILJEŽIMO OPSTRUKCIJE I KAŠNJENJA. Više od godinu dana je prošlo od kada je Federalni zakon o državnim službenicima proglašen neustavnim, a novi se, ni do kraja prvog kvartala 2018. godine nije pojavio.

AKCIONI PLAN VLADE FBiH ZA BORBUTIV SIVE EKONOMIJE, IAKO JE NAJAVLJEN U PRETHODNOJ, NIJE USVOJEN NI U 1. KVARTALU 2018. GODINE. Iako je trebao biti završen početkom maja 2017. i iz institucija kontinuirano tvrde da rade na njemu, ovaj važni dokument se nije pojavio na sjednicama Vlade ni do kraja 1. kvartala 2018. godine S druge strane...

AKCIONI PLAN ZA REALIZACIJU REFORMSKE AGENDE ZA BIH, ZA PERIOD 2015-2018. POSTOJI, ALI SE S NJEGOVOM REALIZACIJOM OZBILJNO KASNI I PROCENAT REALIZACIJE JE ZNATNO NIŽI OD PROCENTA REALIZACIJE U DRUGOM BH. ENTITETU. Na početku posljednje godine predviđenog četverogodišnjeg perioda za realizaciju ovog akcionog plana, u potpunosti je realizovano tek 46% planiranih mjera, u proceduri je još 23%, a skoro trećina (31%) još uvijek nije usvojena, ni u kom obliku.

DOK SA VEĆINOM DRUGIH VAŽNIH MJERA POSTOJI PROBLEM U REALIZACIJI, DOTLE NIKAKVIH VIDLJIVIH SUKOBA I PROBLEMA NEMA PRI DONOŠENJU MJERA O NOVIM ZADUŽIVANJIMA FEDERACIJE, ODNOSNO NJENIH GRAĐANA. Mađu odlukama usvojenim, u 1. kvartalu 2018, naime, je i nekoliko koje se tiču novih zaduživanja, na osnovu emitovanja trezorskih zapisa i na osnovu emisije obveznica.

VLADA FBiH NE POŠTUJE NI VLASTITI, NI POSLOVNIK O RADU PARLAMENTA. Program rada Vlade za 2018. nije donešen prije početka godine na koju se odnosi. S druge strane, Vlada neredovno i kršeći propisane rokove, odgovara na poslanička i delegatska pitanja. A Federalni revizor je, konstatovao kako veliki broj zaključaka Vlade FBiH ne sadrži prijedloge konkretnih mjera, kao ni radne zadatke za federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, ni rokove za izvršavanje radnih zadataka.

VLADA KRŠI I ZAKONE. Nijedan nacrt budžeta FBiH, u posljednjih 5 godina, od kako je na snazi novi Zakon o budžetima u FBiH, nije donesen na vrijeme, odnosno u roku koji propisuje Zakon. Krši se Zakon o slobodi pristupa informacijama. A krši se i Zakon o ravnopravnosti polova u BiH, jer su žene u aktuelnoj Vladi FBiH, na čelu tek 4 od 17 ministarstava, iako bi prema Zakonu, trebale biti na čelu najmanje 7.

A KRŠI SE I USTAV - KRŠENJE USTAVA ILI PRAVA NA LOKALNU SAMOUPRAVU (ČIJU ZAŠTITU OSIGURAVA USTAVNI SUD FBiH), A POTOM USPORENA IMPLEMENTACIJA PRESUDA USTAVNIH SUDOVA, KOJIM SE NALAŽE OTKLANJANJE NEUSTAVNOG DJELOVANJA, JE PROBLEM KOJI SVE VIŠE PRITISKA VLADU I PARLAMENT FBiH. Čitav je niz važnih zakona koji se moraju izmijeniti ili donijeti potpuno novi, kako bi se implementirale presude ustavnih sudova FBiH i BiH. Mnogi od njih godinama čekaju na realizaciju, a stižu stalno nove presude. Generalno, kada su u pitanju izvršenja odluka ustavnih sudova, a iz kojih proizilazi izmjena zakonodavstva u određenoj oblasti, procedure pripreme zakona unutar resora Vlade FBiH, a potom i razmatranja i usvajanja u Parlamentu FBiH, predugo traju. Najbolja ilustracija toga je podatak da je 8.2.2018. Vlada FBiH utvrdila i u parlamentarnu proceduru uputila Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, s ciljem provođenja presude Ustavnog suda BiH od - 30.01.2013.(!) godine.

CCI, JOŠ JEDNOM, APELUJE NA PREDSTAVNIKE VLASTI DA SE PONAŠAJU ODGOVORNO I RADE POSAO ZA KOJI SU PLAĆENI, U INTERESU GRAĐANA, A NE DA PROVODE STRANAČKU PREDIZBORNU KAMPANJU U INSTITUCIJAMA. Predizbornoj kampanji i međustranačkim obračunima nije mjesto u institucijama. Institucije imaju Ustavom definisane obaveze, koje zaposleni u njima krše, kada se umjesto svog posla bave sukobima naručenim ili projektovanim od strane stranačkih vrhova.

Rezultati u 1. kvartalu 2018. krajnje su zabrinjavjući i zahtjevaju, praktično, vanredne mjere, u smislu maksimalnog intenziteta rada, u nastavku, kako bi se amortizovali ogromni zaostaci.

Vlada bi trebala, hitno, održati tematsku sjednicu o programu rada i njegovoj realizaciji, čiji bi epilog bio prezentovanje javnosti načina prevazilaženja aktuelnih problema i realizacije planiranih aktivnosti, u nastavku. A Parlament bi trebao preći na (svako)dnevno zasjedanje, do realizacije nagomilanih zaostataka, prije svega zakona koji stoje u proceduri.

A obje institucije bi trebale da se konačno ozbiljno uhvate u koštac sa problemom masovnog odlaska mladog i radnosposobnog stanovništva iz zemlje.

Na kraju, u svjetlu posljednje posjete članova Predsjedništva kancelarki Merkel i angažovanja predstavnika SAD i EU oko Izbornog zakona, konstatujemo da se uvijek iznova ispostavlja žalosna činjenica da o ovoj zemlji i njenim građanima više brinu njeni prijatelji iz međunarodne zajednice, nego ovdašnji političari na vlasti.